

በግብርናና ገጠር ልማት ሚኒስቴር

እና

መላ እርሻ ልማት ኃ/የተ/የግል ማህበር መካከል የተፈፀመ

የመሬት ኪራይ ውል ስምምነት

ይህ የመሬት ኪራይ ውል ስምምነት በግብርናና ገጠር ልማት ሚኒስቴር አድራሻው በአዲስ አበባ ከተማ፣ ቂርቆስ ክ/ከተማ፣ ኢትዮጵያ የሚገኝ መሆኑ እና ከዚህ በኋላ «አከራይ» በመባል በሚታወቀው

እና

መላ እርሻ ልማት ኃ/የተ/የግል ማህበር በማህበራት ህግ መሠረት በኢትዮጵያ የተቋቋመና ከዚህ በማስከተል «ተከራይ» በመባል የሚጠቀሰው መካከል ተፈፅሟል፡፡ ተከራይ የሚለው አባባል እንደ አገባቡ የማህበሩን ተተኪዎች/ወራሾች እንዲሁም ወኪሎች የሚመለከት ነው፡፡

ተከራይ በጥጥ ልማት ለመሰማራት በኢትዮጵያ ህግ መሰረት የተቋቋመና በደቡብ ብሔር ብሔረሰቦችና ሕዝቦች ክልል ውስጥ ለልማቱ በቂ የሆነ መሬት በመፈለግ፣

አከራይ አስፈላጊውን መሬት ቀጥሎ በተዘረዘሩት የውል ቃሎችና ሁኔታዎች መሰረት ለተከራይ ለመስጠት ፈቃደኛ በመሆኑ፣

ተዋዋይ ወገኖች በ 07/07/2002 ዓ.ም ከዚህ በታች በተዘረዘሩት የውል ቃሎች እና ሁኔታዎች መሰረት ይህንን የመሬት ሊዝ ስምምነት ፈጽመዋል፡፡

አንቀጽ 1

የስምምነቱ ወሰን

1.1 የዚህ የሊዝ ስምምነት ወሰን በረዥም ጊዜ የመሬት ሊዝ በደቡብ ብሔር ብሔረሰቦችና ሕዝቦች ክልል ደቡብ አም ዞን ዳሰነች ወረዳ ሎቾበርና ቀለማኛቶ ቀበሌዎች አካባቢ ውስጥ በ 5000 ሄ/ር መሬት ላይ የጥጥ፣ የቅባት እህሎችና ጥራጥሬ ሰብሎች እርሻ ለማቋቋም ነው፡፡ መሬቱም በዚሁ አግባብ የሚከራየው በመሬት ሊዝ የምስክር ወረቀት ቁጥር _____ ፣ መሬቱን በአግባቡ የመጠቀም እንዲሁም በመሬቱ ላይ የሚገኙ፣ መዋቅሮች፣ ተክላዎች፣ ንብረቶች እና ሌሎች በመሬቱ ላይ የሚደረጉ ማሻሻያዎችን ለስራው ዓላማ ተግባራዊ ማድረግን የሚያካትት በመሆኑ፣ ይህም መሬት የተከራየው ለዚሁ ዓላማ በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ለሚቋቋመው ኃላፊነቱ የተወሰነ የግል ማህበር በመሆኑ፣

[Handwritten signature]

1.2 ይህ የመሬት ኪራይ ስምምነት ከዚህ በማስከተል "የኪራይ መሬት" በመባል የሚጠቀሰውን የገጠር መሬት ሙሉ በሙሉ እና በብቸኝነት ለመጠቀምና በዚህ ስምምነት በአንቀጽ ሁለት በግልጽ የተቀመጠውን የኪራይ ክፍያ ብቻ ለመክፈል የተፈፀመ ነው።

አንቀጽ 2

የኪራይ ዘመን እና በተከራየው መሬት ተከፋይ የሚሆነው የሊዝ ክፍያ

2.1 ይህ የመሬት ኪራይ ስምምነት ለ 25 ዓመታት የፀና ይሆናል። ሆኖም በሁለቱ ተዋዋይ ወገኖች ስምምነት ለተጨማሪ አመታት ሊታደስ ይችላል።

2.2 የመሬት ኪራይ ክፍያ አፈፃፀም፡-

2.2.1 ይህ ስምምነት ከተፈረመበት ቀን አንስቶ የመሬት ኪራይ ክፍያ የ3 ዓመት የዕፎይታ ጊዜ ያለ ሲሆን በዕፎይታ ጊዜው ያልተከፈለው የመሬት ኪራይ ክፍያ ከዕፎይታ ጊዜው በኋላ ባሉት ዓመታት እኩል ተካፍሎ በየዓመቱ ከመደበኛው ጋር የሚከፈል ይሆናል።

2.2.2 ከዚህ በኋላ በዚህ ውል በአንቀጽ 1 ለተጠቀሰው የግብርና ኢንቨስትመንት እንቅስቃሴ ለእያንዳንዱ ሄክታር የብር 158 (በፊደል) የኪራይ ክፍያ ይፈፀማል። የዚህ ውል ዓመታዊ ክፍያ ብር 790000 (ብርሰባት መቶ ዘጠና ሺህ ብቻ) ሆኖ ጠቅላላ የኪራይ ክፍያ መጠን ብር 19750000 (ብር አስራ ዘጠኝ ሚሊዮን ሰባት መቶ ሃምሳ ሺህ ብቻ) ይሆናል።

2.2.3 በዚህ ውል አማካኝነት ተከራይ የመሬት ኪራይ ክፍያ ሲከፈል የክፍያው ደረሰኝ ወዲያውኑ ሊሰጠውና ቅጅው/ኮፒው ለወረዳ አስተዳደር ጽ/ቤት መቅረብ አለበት።

2.2.4 በዚህ አንቀጽ ላይ በቁጥር 2.2.1 የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ ከላይ ለተገለጸው መሬት የአንድ አመት ቅድሚያ ክፍያ ተፈጻሚ ይሆናል።

2.2.5 አስፈላጊ በሆነ ጊዜ አከራይ የመሬት ኪራይ ተመኑን ለተከራይ በማሳወቅ ሊያሻሽል ይችላል፤

አንቀጽ 3

የተከራይ መብቶች

ተከራይ ከዚህ የሚከተሉት መብቶች አሉት፡-

3.1 መሬቱን ስምምነት በተደረሰበት አግባብ ማልማት እና በስምምነቱ ቃሎች መሰረት ማስተዳደር፤

3.2 በኢንቨስትመንት ፕሮጀክቱ ዓይነት እና መጠን እንዲሁም እንደ አግባብነቱ በሚመለከታቸው መ/ቤቶች የፈቃድ ጥያቄ በማቅረብ እና ምክክር በማድረግ እንደ ግድብ፣ የውሃ ጉድጓድ፣ የሀይል ማመንጫ፣ የመስኖ ሲስተም፣ መንገዶች፣ ድልድዮች፣ ጽ/ቤቶች፣ የመኖሪያ

- ህንፃዎች፣ የነዳጅ ማደያ፣ መንገዶች፣ የጤና እና የትምህርት ተቋማት የመገንባት፣ በዚህ ሃይት ከሚመለከታቸው መ/ቤቶች አስፈላጊ ሁኔታዎችን ለማመቻቸት በመተባበር ይሰራል።
- 3.3 የተከራየውን መሬት በራሱ ወይም በህግ አግባብ በውክልና በተሾመ ሰው/ድርጅት የማልማት ወይም የማስተዳደር፤
- 3.4 መሬቱን የማልማት እና የማረስ፣ ምርትን የመሰብሰብ እንዲሁም በዘመናዊ መሳሪያ በመጠቀም ሌሎች አግባብነት ባላቸው መንገዶች መጠቀም ፤
- 3.5 በድርጅቱ ስራ አፈፃፀም፣ ስኬትና ፍላጎት ላይ በመመስረት ተጨማሪ መሬት ማግኘት፤
- 3.6 አሳማኝ በሆነና ለተሻለ ነገር ለአከራይ ከስድስት ወር የማያንስ ቅድሚያ ማስጠንቀቂያ በመስጠት ኪራይ ስምምነቱን መሰረዝ ይችላል።

አንቀጽ 4

የተከራይ ግዴታዎች

- 4.1 ተከራይ ለተከራየው መሬት መልካም እንክብካቤ የማድረግ እና በመሬቱ ላይ የሚገኙ ሀብቶችን የመጠበቅ ግዴታ ያለበት ሲሆን በተለይም ከዚህ የሚከተሉት ግዴታዎች በተከራይ ላይ ተፈፃሚ ይሆናሉ፡-
- ሀ. በመሬት ዝግጅት ወቅት ሳይመነጠሩ የቀሩትን ዛፎች መጠበቅ፤
- ለ. ተዳፋትነት ባለባቸው አካባቢዎች የአፈር መሸርሸርን ለመከላከል አግባብነት ያላቸው የአሰራር ዘዴዎችን መጠቀም፤
- ሐ. ስለ ተፈጥሮ ሀብቶች አጠባበቅ በህግ የተደነገጉ ግዴታዎችን ማክበር እና እነዚህንም በጠቅላላው ተግባራዊ ማድረግ
- 4.2 ከመንግስት እንዲሁም ከሌሎች ኤጀንሲዎች አግባብነት ያላቸው ፈቃዶች የተሰጡ እንደሆነ ይህ የኪራይ ስምምነት ከተፈረመበት ጊዜ ጀምሮ በሚቆጠር የ6 ወራት ጊዜ ውስጥ ተከራይ መሬቱን ማልማት መጀመር አለበት።
- 4.3 በዚህ የውል ስምምነት ስር ተከራይ ይህ የመሬት ኪራይ ስምምነት ውል ከተፈረመበት ቀን አንስቶ በአንድ ዓመት ጊዜ ውስጥ የመሬቱን 1/3ኛ ክፍል የማልማት ግዴታ አለበት። በመሆኑም በጠቅላላው የተከራየውን መሬት ይህ ስምምነት ከተፈረመበት ቀን አንስቶ አሦስት ዓመታት ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ የማልማት ግዴታ አለበት።
- 4.4 የመሬት ኪራይ ውሉ የተፈፃሚነት ጊዜ ሲያበቃ ወይም ሲቋረጥ ወይም የኢንቨስትመንት ፈቃዱ ሲሰረዝ ተከራይ በመሬቱ ላይ የተተከሉ ንብረቶችን በአግባቡ በማገልገል ከ6 ወራት ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ መሬቱን ለአከራይ ያስረክባል።

[Handwritten signature]

- 4.5 ተከራይ ለግብርናና ገጠር ልማት ሚኒስቴር በሚቀርብለት ጥያቄ መሰረት ትክክለኛ መረጃ እና የኢንቨስትመንት እንቅስቃሴ ሪፖርቶች ያቀርባል።
- 4.6 የዕፎይታ ጊዜው እንደተጠናቀቀ የወቅቱን አመታዊ የመሬት ኪራይ ክፍያ በዕፎይታ ጊዜው ያልተከፈለውን ድርሻ በመጨመር መሬቱ ለሚገኝበት ክልል ከታህሳስ ወር አንስቶ እስከ ሰኔ ወር ባለው ጊዜ ውስጥ ቀደም ሲል ለገጠር መሬቶች ተፈፃሚነት እንዲኖረው በተወሰነው የኪራይ ተመን መሰረት ክፍያ ይፈፅማል።
- 4.7 ተከራይ ይህንን የመሬት ኪራይ ውል ሲፈጽም ከዚህ የውል ሰነድ ጋር በማያያዝ የተከራየውን መሬት አጠቃቀም የድርጊት መርሃ ግብር ለግብርናና ገጠር ልማት ሚኒስቴር ያቀርባል።
- 4.8 በጽሁፍ በሚቀርብ ጥያቄ መሠረት የአከራይ ፈቃድ ሳይሰጥ ተከራይ በየትኛውም ሁኔታ ቢሆን መሬቱን ላልተፈቀደለት እና ቀደም ሲል በአንቀጽ 3 ላይ ላልተቀመጠ ዓላማ ወይም እቅድ መጠቀም አይችልም።
- 4.9 የመሬቱ 75 በመቶ ሳይለማ ድርጅቱ መሬቱን ለሌላ ድርጅት ወይም ግለሰብ አሳልፎ የመስጠት መብት አይኖረውም።
- 4.10 ተከራይ የመሬቱን 75 በመቶ በማልማትና የአከራዩን ፈቃድ ካገኘ መሬቱን ለሌላ ድርጅት ወይም ግለሰብ ማዛወር ይችላል። አከራይ ጥያቄ ባቀረበ ጊዜ አፋጣኝ ምላሽ ይሰጣል።

አንቀጽ 5

የአከራይ መብቶች

አከራይ ከዚህ የሚከተሉት መብቶች ብቸኛ ተጠቃሚ ይሆናሉ፡-

- 5.1 ተከራይ ግዴታዎቹን በትጋት መወጣቱን እና መፈፀሙን የመቆጣጠር እና የመከታተል መብት ይኖረዋል።
- 5.2 መሬቱ በኪራይ ከተሰጠበት ቀን ጀምሮ የአንድ አመት ጊዜ ሲያበቃ በንዑስ አንቀጽ 4.3 መሰረት ያልለሙትን መሬቶች ይወስዳል። ይህም ተፈፃሚ የሚሆነው ተከራይ የ6 ወራት ቅድመ ማስጠንቀቂያ ተሰጥቶት በአንድ አመት ውስጥ ሳያስተካክል የቀረ እንደሆነ ነው።
- 5.3 አከራይ ከላይ በአንቀጽ 5.1 የተሰጠውን መብት በሚጠቀምበት ወቅት የተከራይን ተግባራት እና እንቅስቃሴዎች በማያውክ ሁኔታ መሆኑን ማረጋገጥ አለበት።
- 5.4 አሳማኝ በሆነና ለተሻለ ነገር ለተከራይ ከስድስት ወር የማያንስ ቅድሚያ ማስጠንቀቂያ በመስጠት ኪራይ ስምምነቱን መሰረዝ ይችላል።
- 5.5 በዚህ የመሬት ኪራይ ውል በተገለፀው መሰረት የመሬት ኪራይ ዋጋ ሊያሻሽል ይችላል።

[Handwritten signature]

አንቀጽ 6

የአከራይ ግዴታዎች

- 6.1 አከራይ መሬቱን ከማናቸውም ለሥራው እንቅፋት ከሆኑ ነገሮች እና ሌሎች እክሎች ነፃ በማድረግ ይህ የመሬት ኪራይ የውል ስምምነት ከተፈረመበት ቀን አንስቶ በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ የማስረከብ ግዴታ አለበት።
- 6.2 የሚከናወነውን ክፍተኛ የኢንቨስትመንት ስራ ከግምት ውስጥ በማስገባት ተከራይ ከግብር ነፃ የመደረግ፣ ከገቢ የካፒታል እቃዎች የቀረጥ ነፃ እና ለውጭ ካምፓኒዎች በኢትዮጵያ ሕግጋት በሚፈቀደው መሠረት ካፒታልን እና ትርፎችን ወደ ውጭ ሃገር ስለመላክ የተቀመጡትን ልዩ ጥቅማጥቅሞች የማስጠበቅ እና የመፈጸም ግዴታ አለበት።
- 6.3 አከራይ በተከራይ በኩል የሚያከናውነውን የመሬት መመንጠር ተግባር በተመለከተ እንዲሁም በዚህ ስምምነት ሽፋን ያገኘውን አላማ ተግባራዊ ከማድረግ እና ከዚህ ጋር ተያያዥ የሆኑ ተጓዳኝ እና ከሥራው ሃደት ጋር አግባብነት ያላቸውን ተግባራት ከመፈጸም የሚያግድ ምንም አይነት የሕግ ወይም ሌላ ገደብ የሌለ መሆኑን ያረጋግጣል።
- 6.4 ለአፈር ምርመራ እና ለቅየሳ ስራ በፌዴራል መንግስት እና በክልል መንግስት የምርምር ማእከላት የሚገኙትን ፋሲሊቲዎችን በክፍያ እንዲጠቀም ሁኔታዎችን ያመቻቻል።
- 6.5 ተከራይ በውል ባለብት ግዴታዎች መሠረት መሬቱን በተቀመጡት የጊዜ ገደቦች ውስጥ ሳያለማ የቀረ እንደሆነ ወይም በተፈጥሮ ሃብቶች ላይ ጉዳት ካደረሰ ወይም የኪራይ ክፍያውን በወቅቱ ካልከፈለ አከራዩ በእነዚህ ምክንያቶች የኪራይ ውሉን ለማቋረጥ ከወሰነ ይህንን ውሳኔውን ቢያንስ ከ6 ወራት ቀደም ብሎ በማስጠንቀቂያ መልክ ለተከራይ መስጠት አለበት። አከራይ ይህንን ጉዳይ ተከታትሎ ካላስታወቀ/ካላስፈጸመ ለተከራዩ ተጨማሪ የ 6 ወር ጊዜ ይሰጣል።
- 6.6 ተከራይ በኪራይ ዘመኑ መሬቱን ሰላማዊና ከሁከት ነፃ በሆነ መንገድ ማልማት እንዲችል ከማንኛውም አመፅ፣ ረብሻ ወይም አስቸጋሪ የተፈጥሮ ክስተቶች ለመከላከል ከአቅም በላይ የሆኑ ሁኔታዎችን ሳይጨምር ያለክፍያ የመተባበር ግዴታ አለበት።

አንቀጽ 7

የተከራየውን መሬት ስለማስረከብ

- 7.1 አከራይ ይህ ውል ከተፈረመበት ጊዜ አንስቶ በ30 ቀን ውስጥ የመሬቱን ፕላን እንዲሁም የይዞታ የምስክር ወረቀት ሌሎች ማስረጃዎችን ለተከራይ ያስረክባል።
- 7.2 ተከራይ በዕሉፍ ተገልጾለትም ቢሆን በእርሱ በኩል በሆነ ምክንያት የመሬቱ ርክክብ ሳይፈጸም የቀረ አገደሆኑ አከራይ በዚህ ምክንያት ምንም አይነት ኃላፊነት አይወስድም።

Handwritten signature in blue ink.

7.3 በአንቀጽ 2 ንዑስ አንቀጽ 2.2.2 የተጠቀሰው የመሬት ኪራይ የአንድ ዓመት ቅድሚያ ክፍያ እንደተፈፀመ የመሬት ርክክብ ይፈፀማል፡፡

7.4 የመሬቱ ርክክብ ተፈፃሚ የሚሆነው ወይም የሚፀናው ይህ ውል ከተፈረመበት በ15 ቀናት ውስጥ ይሆናል።

አንቀፅ 8

የውል እድሳት እና ማሻሻያ

8.1 ይህ የመሬት ኪራይ ስምምነት በተመሳሳይ የውል ቃላት እና ሁኔታዎች መሠረት ሊታደስ ይችላል።

8.2 ተከራይ ስምምነቱን ማደስ ከፈለገ የውል ዘመኑ ከመጠናቀቁ ከ6 ወራት በፊት ይህንን ማላወቅ አለበት፡፡

አንቀፅ 9

ውል የሚቋረጥባቸው ምክንያቶች

ይህ የመሬት ኪራይ ውል ስምምነት ከዚህ በታች በተዘረዘሩት ምክንያቶች ሊቋረጥ ይችላል፡-

9.1 የመሬት ኪራይ የውል ዘመን ሲያበቃ፡

9.2 አሰራሪ ከአቅም በላይ በሆኑ ምክንያቶች መሬቱን ለተከራይ ሳያስረክብ የቀረ እንደሆነ፤

9.3 ተከራይ የስድስት ወር የፅሁፍ ማስጠንቀቂያ ሰጥቶም ቢሆን እከራይ በዚህ ውል ስር የተካተቱትን ማናቸውንም ግዴታዎች ወይም ቃልኪዳኖች ሳያከብር የቀረ እንደሆነ፤

9.4 ተከራይ አመታዊ የኪራይ እና ሌሎች የግብር ክፍያዎችን ለሁለት ተከታታይ አመታት ሳይከፍል የቀረ እንደሆነ፤

9.5 ተከራይ በአከራይ በኩል የ6 ወራት ቅድመ ማስጠንቀቂያ በመስጠት ተከራዩ የውል ግዴታዎቹን በማክበር እንዲፈፅም ተጠይቆም ቢሆን ይህንን ሳይፈፅም የቀረ እንደሆነ፤

9.6 በንዑስ አንቀጽ 5.4 መሰረት ለተሻለ ነገር አከራይ የኪራይ ውሉን ለማድረግ ሃሳብ ያለው መሆኑን በመጥቀስ የ6 ወራት ቅድመ ማስጠንቀቂያ ሲሰጥ፤

9.7 በንዑስ አንቀጽ 3.6 መሰረት ለተሻለ ነገር ተከራይ የኪራይ ውሉን ለማቋረጥ ሃሳብ ያለው መሆኑን በመጥቀስ የ6 ወራት ቅድመ ማስጠንቀቂያ ሲሰጥ፤

[Handwritten signature]

አንቀጽ 10

የውል መቋረጥ ሂደት ውጤቶች

- 10.1 የመሬት ኪራይ ውሉ ሲቋረጥ ተከራይ የተከራየውን መሬት የውሉ መቋረጥ ተፈፃሚ ከሚሆንበት ቀን ጀምሮ በ6 ወራት ጊዜ ውስጥ ለአከራይ መመለስ አለበት፡፡
- 10.2 ይህ የኪራይ ውል ስምምነት በተከራዩ በዚህ ስምምነት በአንቀጽ 9.3 እና 9.6 መሠረት በማናቸውም ምክንያቶች በሚቋረጥበት ወቅት አከራይ በመሬቱ ላይ የተከናወኑትን ዋጋ ያላቸው ማሻሻያዎች በወቅቱ የገበያ ዋጋ ማንኛውም የተከራይ ዕዳዎች ከተከፈሉ በኋላ ለተከራይ ይከፍላል፡፡
- 10.3 ይህ ስምምነት ከላይ በአንቀጽ 9.4፣ 9.5 እና 9.7 ከተዘረዘሩት ምክንያቶች መካከል በማናቸውም መነሻነት ያቋረጠ እንደሆነ እንዲህ ባለው ምክንያት አከራይ ለተከራይ የሚከፍለው አይኖርም ሆኖም ግን ውል በሚቋረጥበት ጊዜ ተከራይ ማንኛውንም ቀሪ ዕዳዎች በዚህ ውል መሰረት ለአከራይ ይከፍላል፡፡
- 10.4 ይህ የመሬት ኪራይ ውል በሚቋረጥበት ወቅት በመሬቱ ላይ ያሉ ንብረቶችን በድርድር ለመግዛት ለአከራይ ቅድሚያ ይሰጠዋል፡፡ አከራዩ ካልፈለገ ተከራይ ለሌላ ወገን የመሸጥ መብቱ የተጠበቀ ነው፡፡

አንቀጽ 11

ምዝገባ

ይህ የመሬት ኪራይ ስምምነት ስልጣን በተሰጠው አካል መመዝገብ እና መፅደቅ ግዴታ የለበትም ፤ የዚህ ውል ስምምነት ቅጂዎችና ግልባጮች ለአከራይ፣ ለተከራይ፣ ለወረዳ፣ ለፋይናንስ ጽ/ቤት፣ ለኢንቨስትመንት ኮሚሽን እና ሌሎች አካላት በአከራይ በሚሰጥ ሽጌ ደብዳቤ አማካኝነት ለትብብር ያመች ዘንድ እንዲላኩ ይደረጋል፡፡

አንቀጽ 12

ገዢ ሕግ

በዚህ ስምምነት ስር ስራዎችን የሚገዛው የኢትዮጵያ ሕግ ይሆናል፡፡

አንቀጽ 13

ከአቅም በላይ የሆኑ ሁኔታዎች

ከአቅም በላይ የሆኑ ሁኔታዎችን አስመልክቶ የኢትዮጵያ የፍትሐብሔር ሕግ ተፈፃሚ ይሆናል፡፡

አንቀፅ 14

ሰላማዊ ለሆነ አጠቃቀም የተገባ ቃል

አከራይ በተከራየው መሬት ላይ ያለውን የባለቤትነት እና የንብረት መብቶች ያረጋግጣል። በመሆኑም ተከራይ መሬቱን ሰላማዊ በሆነ መልኩ በይዞታው እንደሚቆይ እና ይህንንም ያለምንም ችግር ሊጠቀምበት እንደሚችል ያረጋግጣል።

አንቀፅ 15

የቀን መቁጠሪያ

ስዚህ ስምምነት ዓላማ የኢትዮጵያ ቀን መቁጠሪያ ተፈጻሚነት ይኖረዋል።

አንቀፅ 16

የስምምነቱ አባሪዎች

ስዚህ በታች የተዘረዘሩት ሰነዶች የስምምነቱ አባሪ ሲሆኑ የውሉ አካል ተደርገው ይወሰዳሉ።

- 16.1 የውሳኔ ደብዳቤ እና የመሬቱ ኪራይ ቃለጉባኤ
- 16.2 የመሬት ልማት የጊዜ ሰሌዳ መግለጫ
- 16.3 የተከራየው መሬት ሳይት ፕላን
- 16.4 የተከራይ መታወቂያ ወይም ፓስፖርት ግልባጭ
- 16.5 የተከራይ መመስረቻ ዕሑፍ እና መተዳደሪያ ደንብ ግልባጭ
- 16.6 የፕሮጀክቱ ሥራዎች መርሃግብር

አንቀፅ 17

አለመግባባትን ስለመፍታት

ከመሬት ኪራይ ስምምነቱ ጋር በተያያዘ ወይም ስምምነቱን ተከትሎ በአከራይ እና በተከራይ መካከል አለመግባባት በሚከሰትበት ወቅት ሁለቱም ተዋዋይ ወገኖች አለመግባባቱን ሰላማዊ በሆነ መልኩ እና ለሁለቱም ወገኖች በሚጠቅም መልኩ ለመፍታት የሚችሉትን ጥረት ሁሉ ያደርጋሉ። እንዲህ ባለ ሁኔታ አለመግባባቱ ሊፈታ ካልቻለ ጉዳዩ በኢትዮጵያ የፌዴራል ፍ/ቤት የሚታይ ይሆናል።

[Handwritten signature]

አንቀፅ 18

ቋንቋ

ይህ ስምምነት በተዋዋይ ወገኖች መካከል በአማርኛ ቋንቋ ተፈርሟል።

አንቀፅ 19

መ/ቤት እና ማስጠንቀቂያዎች

19.1 ተከራይ በኢትዮጵያ ውስጥ እንደአስፈላጊነቱ ወይም ሥራዎቹን ለማከናወን በሚያመችው መልኩ በኢትዮጵያ መ/ቤት ይመሰርታል።

19.2 ከዚህ ስምምነት ተዋዋይ ወገኖች መካከል ለአንዱ የሚላክ ደብዳቤ እና ማስጠንቀቂያ በእንግሊዝኛ ወይም በአማርኛ ቋንቋ በተዘጋጀ ፅሁፍ አማካኝነት ይሆናል። እንዲህ ያለውም ፅሁፍ በአካል ወይም በዚህ ስምምነት መግቢያ ላይ በተጠቀሰው አድራሻ በፖስታ ይላካል።

አንቀፅ 20

ውሉ የሚፀናበት ቀን

ይህ የኪራይ ስምምነት ለ25 ዓመታት ማለትም ከ07/07/2002ዓ.ም ጀምሮ የፀና ይሆናል። ተፈጻሚነቱም በ06/07/2027ዓ.ም ያበቃል።

አከራይ

ተከራይ

ግብርናና ገጠር ልማት ሚኒስቴር

መላ እርሻ ልማት ኃ/የተ/የግል ማህበር

ሥም ተፈላ ደርበው ሚኒስቴር

ሥም ዩ/ር መንግሥቱ ሀገሥ

ፊርማ [Signature]

ፊርማ [Signature]

ቀን _____

ቀን 10/3/2002

